

OVER DE ALPEN

het erfgoed van de Oltremontani

Workshop ensemble zingen o.l.v.
Joost van der Linden

Johannes Ciconia
Loyset Compère
Josquin des Prez
Antoine Brumel
Adriaan Willaert
Giaches de Wert

Fontaines St. Clair
Frankrijk
21 - 25 mei 2026

OVER DE ALPEN

het erfgoed van de Oltremontani

De Fiamminghi en hun reis naar Italië

In de 15e en 16e eeuw kende Italië een ongeëvenaarde culturele bloei. Steden waren centra van kunst, wetenschap en muziek, waar talent kon floreren en internationale erkenning verworven kon worden. Voor Vlaamse musici, de 'Fiamminghi', bood Italië de ideale omgeving om hun vaardigheden te ontwikkelen en te experimenteren met nieuwe muzikale vormen om daarmee een carrière op hoog niveau na te streven. Hun wekenlange reis via Bourgondië, Savoye en de Alpen volgde bekende handels- en pelgrimsroutes. Met aanbevelingsbrieven streefden ze naar een plek aan de hoven van pausen, keizers en invloedrijke adellijke families waar hun muzikaal vakmanschap hoog werd gewaardeerd.

Zo brachten ze de muzikale expertise van de Lage Landen naar Italië en bevestigden tegelijkertijd Vlaanderen's leidende rol in de Europese muziek.

Een pionier en de Vlaamse invloed

Johannes Ciconia (ca. 1335–1411) was een van de eerste Vlaamse componisten die zich in Italië vestigde. Aan het einde van de 14e eeuw schreef hij ceremoniële werken voor Padua en vestigde zich daar definitief in 1402. In de loop van de 15e eeuw trokken steeds meer Vlaamse componisten naar Italië. Sommigen verbleven slechts tijdelijk, terwijl anderen, zoals Guillaume Dufay, Loyset Compère en Josquin des Prez, er als kapelmeester, hofcomponist, zanger of organist een geruime periode werkzaam waren. In de 16e eeuw volgden onder andere Antoine Brumel, Heinrich Isaac, Orlandus Lassus en Philippus de Monte.

Componisten als Adriaan Willaert, Cipriano de Rore en Giaches de Wert vestigden zich uiteindelijk permanent in Italië.

De Fiamminghi en hun invloed

Dankzij de grote mobiliteit van zangers en zangmeesters verspreidde de polyfonie zich snel. De Fiamminghi waren werkzaam in steden als Padua, Milaan, Mantua, Venetië, Ferrara, Napels en Rome. Met hun vaak vernieuwende stijl droegen zij bij aan de ontwikkeling van nieuwe genres, zoals het madrigaal, het Franse chanson en de villanella. Ook in de religieuze muziek lieten zij een blijvende invloed na; een componist als Palestrina bouwde voort op de polyfone technieken van onder anderen Nicolaas Gombert.

Einde van de Vlaamse overheersing

Giaches de Wert vormt het sluitstuk van de Oltremontani-traditie (de musici van over de Alpen). Volledig ingeburgerd in het hofleven van Mantua en Ferrara, werd hij zelfs staatsburger van Mantua, een uitzonderlijk privilege voor een buitenlander. Na zijn dood namen Italiaanse componisten zoals Pallavicino, Gastoldi en Monteverdi zijn plaats in, waarmee de Vlaamse muzikale overheersing in Noord-Italië ten einde kwam.

Cursus ensemble zingen

Over de Alpen is een workshop waarin deelnemers zich onderdompelen in de rijke muziek van de Oltremontani.

Tijdens de cursus wordt gewerkt aan techniek, muzikaliteit en expressiviteit, waardoor deelnemers zich vrijer leren bewegen in de muziek en met meer plezier en overtuiging Italiaanse madrigalen, Franse chansons, villanella's en liturgische werken kunnen laten klinken.

Het traject wordt afgesloten met een concert op zondag 24 mei om 17.00 uur in L'église Saint-Nicolas van Marville, een sfeervolle 13e-eeuwse kerk. Het concert biedt de zangers de kans hun gezamenlijke muzikale inspanning te delen met het publiek.

Zodra de deelnemers bekend zijn, wordt de indeling gemaakt en ontvangen zij het repertoire in PDF. Van de cursisten wordt verwacht dat zij hun partij bij aanvang van de workshop beheersen.

Wie zijn wij

De cursus is een initiatief (2012) van Ina Pieterse & Joost van der Linden.

De familie Pieterse organiseert creatieve gezinsvakantieweken in het kleine, intieme vakantieoord Fontaines St. Clair, maar stelt hun sfeervolle accommodatie ook ter beschikking voor andere passende activiteiten.

Joost van der Linden heeft gezongen bij The Amsterdam Baroque Choir o.l.v. Ton Koopman, Collegium Vocale Gent en La Chapelle Royale o.l.v. Philippe Herreweghe, Nederlands Kamerkoor en ensembles als Musicalische Compagny uit Berlijn en het Gesualdo Consort Amsterdam. Als solist zong hij met orkesten als Orkest van het Oosten, Het Gelders Orkest, het Noord Nederlands Orkest, het Radio Philharmonisch Orkest, Barockorchester Capriccio Basel, Kammersinfonie Bremen en Orchestra Sinfonica Nazionale (RAI) & The Amsterdam Baroque Orchestra.

Praktisch & Inschrijven

Datum	aankomst donderdag 21 mei 2026, vertrek maandag 25 mei 2026		
Cursusdagen	22, 23 & 24 mei 2026		
Locatie	55110 Fontaines St. Clair (La Meuse) Frankrijk		
Accomodatie	Luxe	Accomodatie	Totaalprijs inclusief workshop & dag- verzorging
Kamperen		€36,00	€457,00
Les Oiseaux	1 ster	€160,00	€581,00
Het Vijverhuis Appartement La Mouette Appartement La Grange Maison de Marie	2 sterren	€206,00	€627,00
	2 sterren	€206,00	€627,00
	2 sterren	€206,00	€627,00
	2 sterren	€206,00	€627,00
Plix Place, 2e slaapkamer 1e verdieping Plix Place, 2e slaapkamer 2e verdieping Plix Place, grote slaapkamer 1e verdieping Plix Place, appartementje	3 sterren	€222,00	€643,00
	3 sterren	€222,00	€643,00
	4 sterren	€243,00	€664,00
	5 sterren	€266,00	€687,00
Bij een groot aantal accommodaties is het mogelijk een slaappleats te delen waardoor er een lagere workshopprijs ontstaat. Per extra persoon:		€53,00	€53,00
Specificatie overige kosten: Kosten dag verzorging €298,00 Kosten workshop €123,00			

Reacties

Een van die zeldzame workshops waar je echt wat van leert.
Het gaat niet om nieuwe nootjes instuderen, maar over techniek, samen zingen en over de muziekstijl.
Dick van Soest

Lang geleden dat ik zo met de volle goesting genoten heb. Plek, mensen, muziek, eten ... én onze behoedzaam gloedvolle coach. Ik kom erg graag terug.
Si dieu le veut.
Marc van Laeken

Natürlich schreibe ich gern über unseren "besondersten" Workshop, den wir in Fontaines erlebt haben. Tolles Musikprogramm, die Stücke den Sängern "auf den Leib geschnitten", und den Anspruch, auch den Geist der Stücke spürbar zu machen. Ganz herzliche Atmosphäre mit den freundlichsten Holländern, die ich je kennen gelernt habe, lecker Essen und Trinken, urige Unterkunft sogar mit warmem Wasser, und nicht zuletzt ein musikalischer Leiter, der es schafft, alle noch so unterschiedlichen Charaktere da, wo sie momentan sind, musikalisch abzuholen. Einfach ein Stückchen Lebenszeit auf einem anderen Level!
Danke Joost und allen Helfern für die schöne Zeit.
Gerhard Peter

Tijdens de workshop in Fontaines komt oude muziek tot leven. Het programma wordt zorgvuldig samengesteld door Joost die de zangers tutti of in kleine emsembles coacht. Hij laat ons niet alleen de noten en samenklanken zingen, maar is er ook aandacht voor interactie en tekst waarmee we samen de muziek tot leven brengen. Hele fijne ervaring, in een verlaten Frans dorpje, samen met gelijkgestemden en een fantastische verzorging. Ik laat me hierin graag (weer) onderdompelen.
Sian Lien Oh

C’est avec un grand plaisir que nous recevons une nouvelle fois la Troupe de Fontaines pour leur concert de fin de stage. Et quel travail ! Ce répertoire de la Renaissance avec The Winchester Part Books est véritablement merveilleux. Merci à Joost van der Linden et ses choristes de ce bonheur pour les oreilles !
Nolwenn Maroteaux
Animatrice touristique et culturelle, Basilique D’Avioth, 2019

Op Pinksterzondag 5 juni 2022 in Marville hoorden wij een prachtig concert van een serie korte chansons met als thema ' Mille Regretz ' onder de bezielende leiding van Joost van der Linden. Het was voor ons een eerste overrompelende ervaring met vocale muziek van componisten rond 1500 - uit de tijd die we in de geschiedenis van de Europese cultuur Renaissance noemen en waarin een nieuw, persoonlijk besef van verlies en verdriet in de religieuze beleving tot uiting komt.
Claire en Pim, Marville 2022

Meer informatie	Telefoon	Email
Voor uitgebreide informatie betreffende logies & verblijf kun je contact opnemen met Rosalinde Pieterse.	06-30053083	roos@fontaines.nl
Voor informatie betreffende de workshop Over de Alpen kun je terecht bij Joost van der Linden.	06-48331229	info@joostvanderlinden.nl
Voor informatie betreffende de workshop Over de Alpen kun je ook terecht op www.joostvanderlinden.nl		
Voor direct inschrijven ga naar www.fontaines.nl		